

Początki wiosny nie tylko w przyrodzie

Kilka wydarzeń na przełomie lutego i marca 2024 r. stwarza ostrożną nadzieję na polepszenie stosunków Polski z UE i pełne korzystanie naszego państwa z praw związanych z członkostwem w Unii.

Komisja Europejska potwierdziła dołączenie Polski do Prokuratury Europejskiej. Należy przypomnieć, że było to jedną z pierwszych decyzji podjętych przez nowy rząd zaraz po objęciu władzy. Prokuratura, zajmująca się ściganiem przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, zacznie działać w naszym kraju 20 dni po tym, jak Rada mianuje prokuratora z ramienia Polski. Minister sprawiedliwości ogłosił na początku marca 2024 r. nabór kandydatów na stanowisko prokuratora europejskiego. Kandydatury ma wyłonić powołany przez ministra siedmioosobowy zespół.

Komisja potwierdziła spełnianie przez Polskę „w zadowalającym stopniu” wymagań „super kamieni milowych” związanych z reformą postępowania dyscyplinarnego sędziów. Otworzyło to drogę do przekazania naszemu państwu 6,3 mld euro w ramach 59,8 mld euro KPO. Równocześnie Polska zyska również dostęp do 76,5 mld euro na okres 2021–2027 w ramach programów wchodzących w skład unijnej polityki spójności. Stało się to możliwe dzięki deklaracji poszanowania praw podstawowych wyrażonych w KPP.

Poważnym problemem będzie prawidłowe wykorzystanie funduszy z KPO do ustalonego sztywno terminu końcowego, tj. do 31.08.2026 r. Niezbędne będą zatem próba rewizji KPO i rezygnacja z wielu ambitnych inwestycji. Uwidoczni się tutaj w pełni szkodliwa polityka poprzedniego rządu, która doprowadziła do zmarnowania dwóch lat. W tym czasie niektóre inne państwa członkowskie zdążyły wykorzystać nawet połowę przysługujących im środków. Zasygnalizowane jedynie wyżej zagadnienia zostały rozwinięte w obszernym artykule otwierającym niniejszy numer naszego czasopisma.

Trwają gwałtowne protesty rolników w Polsce i w innych państwach unijnych. Jednym z haseł jest w naszym państwie rezygnacja z Zielonego Ładu. Tak sformułowane żądanie świadczy o niezrozumieniu idei tego wielkiego przedsięwzięcia, którego rolnictwo jest tylko fragmentem. Inną sprawą jest złagodzenie rygorów tego programu. Zamierza to postulować na forum unijnym polski rząd i do czego skłania się także KE. Zagadnieniom Zielonego Ładu został poświęcony EPS 2/2022.

Znaczenie prawa europejskiego i orzecznictwa trybunałów europejskich w naszym państwie doznało ostatnio znamiennego potwierdzenia. W uchwale Sejmu z początku marca 2024 r. w sprawie usunięcia skutków kryzysu konstytucyjnego lat 2015–2023 w kontekście działalności TK i w uzasadnieniu do tej uchwały znajdują się odniesienia do EKPC i orzecznictwa ETPC.

Profesor Stanisław Biernat
Redaktor Naczelny „EPS”

The Beginnings of Spring, not only in Nature

Some events at the end of February and beginning of March 2024 offer cautious optimism that relations between Poland and the EU will improve and that our country will be able to fully enjoy the rights of EU membership.

The European Commission confirmed that Poland joined the European Public Prosecutor's Office. It is worth noting that it was one of the first decisions made by the new government immediately after taking power. The Public Prosecutor's Office, which is responsible for investigating, prosecuting and bringing to judgment crimes against the financial interests of the Union, will start operating in our country 20 days after the Council appoints the European Prosecutor from Poland. At the beginning of March 2024, the Minister of Justice announced the recruitment of candidates for the position of the European Prosecutor. The candidates will be selected by a seven-person team appointed by the Minister.

The Commission concluded that Poland has “satisfactorily” fulfilled requirements of “super milestones” through reforming the disciplinary regime for judges. This allowed for the disbursement of €6.3 billion from a total of €59.8 billion in RRF funds to Poland. At the same time, Poland will also gain access to up to €76.5 billion for its 2021-2027 EU Cohesion Policy Funding Programmes. It became possible thanks to declaring respect for fundamental rights of the CFR.

The correct use of funds from the NRP within the defined timeframes, i.e. by 31 August 2026, will be a major challenge. Therefore, it will be necessary to attempt to revise the NRP and abandon several ambitious investment projects. This situation is an effect of the destructive policy of the previous government, due to which two years have been wasted. During this period, some other Member States were able to use up to half of available funds. The topics mentioned above are discussed in more detail in the comprehensive article opening this issue of our journal.

Violent farmers' protests continue in Poland and other EU countries. In our country, one of the slogans is to withdraw from the Green Deal. The demand formulated in such a way reveals a misunderstanding of the idea of this great project, which, apart from agriculture, includes many elements. Softening the requirements of this programme is another issue. The Polish government will request this at the UE forum and the EC is likely to support the request. EPS 2/2022 focused on the issues of the Green Deal.

The primacy of EU law and jurisprudence of European courts in our country has been recently endorsed in a distinctive way. The Sejm's resolution aimed at rectifying the aftermath of a constitutional crisis related to the functioning of the Constitutional Tribunal that spanned from 2015 to 2023, passed at the beginning of March 2024, and the justification for this resolution contain references to the ECHR and judgments of the ECtHR.

Professor Stanisław Biernat
‘EPS’ Editor-in-Chief